СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 50. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 3 березня 1933. VOL. XLI. No. 50. Jersey City, N. J., Friday, March 3, 1933. THREE CENTS.

РУЗВЕЛТА НАДІЛЕНО ШИРОКИМИ ПОВНОВЛАСТЯМИ.

ВАШИНГТОН. — Нововибраний президент обійме владу з широкими повновластями, якими наділить його конгрес, щоби дати йому змогу поробити потрібні ощадности. Разом з тим конгрес намагається в останніх днях своєї сесії ухвалити такі закони, які допомогли би ліквідувати депресію. Конгрес ожидає від Гувера й Рузвелта відповідних до цього внесків і виказує бажання їх негайно ухвалити.

Між іншим перейшов закон, який дає змогу містам з населенням не меншим від 50,000 мешканців відложити сплату своїх довгів на 10 років. Та це не відноситься до довгів, які повинні були бути сплачені титулом заробітних платень, або допомоги безробітним і потребуючим.

ЗАСУДИЛИ ДВОХ ВИБОРЧИХ ІНСПЕКТОРІВ.

НЮ ЙОРК. — Присяжні судді узнали винними виборчих надужить Джека Пліву і Гери Шварца, виборчих інспекторів, одного демократа, а другого рупубліканця. Засуджені свідомо поробили при обчисленню голосів 1,200 помилок, забравши голоси соціялістам та зачисливши їх на демократичний і републиканський тикет.

ВИКРАДЕНИЙ МІЛЮНЕР ВЕРНУВСЯ.

ДЕНВЕР (Колорадо). — Чарлз Бетчер мол., промисловець-мілюнер, викрадений перед 17 днями, вернувся домів. Ті, що його викрали, привезли його до міста автомобілем. Ніхто не знає, чи за нього заплачено викуп у сумі $65,000. Детективи кажуть, що викупу не зложено.

Поліція, хоч дуже шукала, не могла впасти на слід бандитів, котрі викрали Бетчера. Справа почала розяснюватися щойно тоді, коли батько викраденого перебрав визволення сина у свої руки.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД РУЗВЕЛТА СЛОВА В СПРАВІ БАНКІВ.

ВАШИНГТОН. — Цілий край стурбований відомостями про становище банків. Тому домагаються, щоби Рузвелт уже підчас інавгурації сказав у справі банків якесь слово, котре принеслоб заспокоєння людности.

В ДІТРОЙТІ НЕ ПОКРАЩАЛО.

ДІТРОЙТ. — Банкова ситуація в місті, а навіть у цілім стейті, не поліпшилась, бо нюйорські банки відмовили обіцяної позички.

ДАЛЬШІ СТЕЙТИ ЗА ОХОРОНУ БАНКІВ.

ВАШИНГТОН. — Чимраз більше стейтів зачинають заряджувати „банкові свята", щоби здержати витягання готівки з банків. Отакі десять-днeвні банкові свята проголошено ще в стейтах Алабама, Люізіяна й Оклагома.

ЗА СПЛАТУ ВОЄННИХ ДОВГІВ У 25 РАТАХ.

ВАШИНГТОН. — В урядових кругах пропонують зредукувати американські воєнні довжні претенсії до суми $8,960,000,000 і зажадати від довжників сплати того довгу в 25 ратах, по $358,000,000 річно. Велика Британія сплачувала би тоді річно $100,000,000, а Франція $141,558,000.

БУВШИЙ ҐОВЕРНОР БИРД СЕНАТОРОМ.

РІЧМОНД (Вірджінія). — Бувший ґовернор, Гери Бирд, зістав іменований сенатором на місце сенатора Клода Свенсона, що зістав назначений секретарем маринарки.

СМИТ ЗА ЧИСТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

НЮ ЙОРК. — Бувший ґовернор Ал Смит написав статтю, яку помістив у журналі „Ди Автлук", і в якій радить очистити демократичну партію від біготів, фанатиків, демаґоґів і тих, що тільки вміють кричати проти мілюнерів, а самі не виставляють ніякої розумної економічної програми.

МАСИ НАРОДУ ВИБИРАЮТЬСЯ НА ІНАВҐУРАЦІЮ.

НЮ ЙОРК. — Заряд Пенсилвенійської залізниці приготовив зприводу президентської інавгурації у Вашингтоні 35 надзвичайних поїздів, а крім того 10 поїздів прогульнкових. Лінія Балтимор-Огайо приготовляє теж більшу скількість надзвичайних поїздів. З дотеперішніх замовлень виходить, що не зважаючи на депресію, на інавгурацію поїде величезне число цікавих.

КУХАРІ БІЛОГО ДОМУ В КЛОПОТІ.

ВАШИНГТОН. — Кому з інавгурації радість, а кому клопіт. До тих останніх належать три кухарі, що є заняті в Білім Домі. Їм треба приготовити в інавгураційний день лонч для 500 гостей, а вечером інавгураційну вечеру для 60 дібраних гостей.

ХТО ВИЗНАВ СОВІТИ, НІЧОГО НА ТІМ НЕ ЗИСКАВ.

НЮ ЙОРК. — Бейнбридж Колбі, бувший секретар стейту з часів Вилсона, є проти визнання совітів Америкою. Він каже, що це є „Вилсонівська засада" не визнати совітів. Хто пішов проти цеї засади й визнав совіти, то однаково матеріяльно нічого на тім не зискав.

ЗА НАЙКРАЩУ АДВОКАТСЬКУ ПРОМОВУ.

Ґрупа судових кореспондентів і кримінальних репортерів у Парижі рішила уфундувати спеціяльну т. зв. нагороду Демостена за найкращу адвокатську промову. Цю нагороду дістане той з адвокатів, нижче 40 літ, котрий в даному році виголосить найкращу оборонну промову в суді. В склад жірі „Нагороди Демостена" ходять найкращі париські судові справоздавці.

ВИЛЕНСЬКА ПОЛЬСЬКА ПРЕСА ЛЮТИТЬСЯ.

Виленський бруковець „Вечур Вільна" від якогось часу, правдоподібно під впливом краківського „Курєрка", горячо займається життям Українців у Східній Галичині.

Останніми днями велику статтю присвячує проповіди Преосвященого Івана в церкві св. Юра з нагоди „Нового Року", та питається, не знати кого, чи карному кодексові не підлягають епископи, щоби їм вільно було виголошувати аж такі антидержавні проповіди!

А в числі з 24. 1. ц. р. старенький редактор, бачучи в „Новому Часі" багато назвищ тих, що прирікають не пити алькогольних напитків і не курити тютюну, пише, що Українці у Східній Галичині (Малопольсце) масово проголошують бойкот польських монополів спірту і тютюну, але заздалегідь потішає своїх земляків, кажучи, що ці монополі нічого не тратять, бо прирікаючі не придержуються приречень, але далі курять і „ходять до реставрації".

Цікаво, що скаже цей „Вечур Вільна", як довідається, що й у Вильні аж три Студентські Союзи, український, білоруський і литовський, уладжують баль, і то під закликом „геть з алькоголем!" Це в розпитому Вильні нечуване!

НАРОДИ СТАРІЮТЬСЯ.

Не улягає сумнівови, що зменшення в прирості населення є познакою зменшеної ґнучкости народу. Колен назвав це „національною паралізою", яка колись загнала старинний Рим до гробу, бо відчинила ворота для варварських народів, які розсадили римську імперію. Кілька літ тому жили у Франції на 40 міліонів мешканців — 6 міл. чужинців. Французьке село відлюднюється, а з тим земля тратить з своєї вартости і лежить у щораз більшій мірі облогом. Правда, на одного мешканця припадає більше капіталу, а тим самим є змога краще заспокоїти потреби населення. Але цінніщим для нації, для її господарського й політичного майбутнього є її моральна сила, молодечість, яка дає нації волю до боротьби за краще майбутнє. Пануючі нації можуть старітися. **Недержавна нація старітися не сміє!**

АРЕШТУВАННЯ АДВОКАТА ПІДЧАС РОЗПРАВИ.

В берлінському суді арештували підчас розправи адвоката, д-ра Юрія Маєра, що боронив банду вломників. Оборонця арештували за те, що він нібито влекшував вломникам утечу з вязниці в той спосіб, що доставляв їм приладдя, при помочи яких вломники видобулися з вязниці. Це арештування викликало в Берліні велику сензацію.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ДІЙСНІСТЬ.

„Комсомольська Правда" з 18. січня подає розмови своїх співробітників з робітницями заводу ім. Марті в Ленінграді. Ці розмови велися з нагоди фабричного „свята", на якому спускали на воду два кораблі для перевозу дерева.

Робітниця Антонова, ідучи домів, сказала: „Велике мені свято. Знайшли причину, щоби тішитися. Давніше будували кораблі і тепер те саме роблять. Ліпше робили би панчохи, а то мої зовсім подерлись. І не можна дістати нових. Давніше, перед пятиліткою, були в кожній крамниці. — І працюй тут... Панчіх нема, трикотів нема, мешканева кріза, в харчівні нераз погані обіди".

Друга робітниця, Оля Желудева, комсомолка, літ 20, відповідає на питання кореспондента: „Ви про політику? А на віщо вона мені? Мені щоб лиш одягнутися та наїстися". — Передвчера вона вистояла півтори години „в хвості" за хлібом, а тут розказує її знайомі зі села, що в них у колхозі зігнило збіже на пні. „Хліба нема, бо в нас колхози", каже Оля Желудева, комсомолка.

Третя робітниця, Анна Анісімова, теж комсомолка, скінчила курс, працює вже кілька літ, відповідає без надуми: „Знаю, знаю! В Сталінграді — шахти, в Маґнітогорську — також щось там добувають, а Дніпрострій, здається, фабрикує нафту... І чого дивуєтеся? Я не одна така. Ви запитайте моїх подруг, вони також комсомолки, і знають стільки, скільки й я".

ПОЛІЦІЯ ГРОЗИТЬ.

В Вацовицах, Снятинці і Старім Селі (Дрогобиччина) постерунок поліції з Рихтич робить доходження, чому читальні не роблять забав. Поліція твердить, що це в звязку з жалобою по Біласови і Данилишинови й грозить, що як у світлиці читальні не будуть уладжувати забав, то влада на 2 роки припинить діяльність читалень і не дозволить на ніякі вистави чи забави.

ВОВКИ НА ВОЛИНІ.

В багатьох місцях радянської границі появилися масово вовки. Коло Олевська по радянському боці хижаки загризли трох селян і два коні. Селяни везли дерево до колективу і в лісі напали на них тічня вовків, перед якими не могли оборонитись. Остався по них тільки віз з деревом.

ПОМИСЛОВІ ЗЛОДІЇ.

В Гусятині над Збручем поліція арештувала й умістила в арештах місцевого гродського суду цілу банду злодіїв разом з їхнім провідником, Михайлом Кароліком. Але злодіям в арешті нудилось. І тому виломили вони віконні крати в своїй келії й нічю виходили на „роботу" до міста, а над ранком знову вертались найспокійніше до арешту крізь вікно в келії. Таким чином, сидячи у келії, обікрали вони кільканацять осіб і крамниць у Гусятині. Вкрадений товар несли до якоїсь Шафранської, де злаштовували нічю „бенкети". Такі експерименти виконували помислові злодії довгий час, аж їм поховзнулася нога і їх перевезли до чортківської вязниці.

НАЙБІЛЬШЕ ВІДЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ШПИГУНКИ.

Велике враження викликало у Франції відзначення ордером Почесної Леґії пані Кромптон, яка під псевдонімом Марти Рішард відіграла підчас світової війни визначну ролю французької шпигунки. В Мадриді викрила вона центр німецької шпигунської акції, запризнилася з її провідниками й таким чином віддала Франції великі прислуги й відвернула чимало небезпек, що загрожували французькому фронтови.

ЦАР-ГОЛОД.

Постійний гість на Гуцульщині, голод, уже зайшов до всіх сіл Косівщини. Заробітків нема ніяких. Про якунебудь ратункову акцію нічого не чути. Люди стоять перед голодовою смертю. Чи не слід подумати громадянству, щоби ту частину українського народа ратувати від голодової смерти?

АРЕШТУВАННЯ СУДОВОГО УРЯДОВЦЯ ЗА ЗЛОВЖИВАННЯ.

У Львові арештували Северина Куркевича, директора канцелярії II. секції городського суду, за зловживання. Підчас ревізії в його мешканні знайшли 68 депозитових книжечок.

І ТАКЕ БУВАЄ...

Хроніка наших будних нотує нераз цікаві куріози. До таких, безперечно, приходиться зарахувати і такий факт: 8. січня місцева Н. Д. і „Пяст" влаштували в Бережанах віче. Польський „Сокіл" не дав салі, бо це віче опозиційного табору. Та від чого традиційна українська гостинність? І наше товариство „Надія" відступає салю. Очевидно за заплатою — не даром. Приїздить ідеолог ендеції, проф. д-р Станіслав Ґрабський, виголошує політичний реферат. Вістря цього реферату спрямоване не так проти теперішнього режиму, як проти всього, що українське. Мав, здається, повну сатисфакцію старий професор, коли в нашому домі кидав на нас громами та розвивав перед авдиторією свої тези, як нас знищити. Такогож змісту реферат виголосив і представник „Пяста". І ні слова протесту. Не було навіть кому крикнути бодай... „ганьба". Бо це польське віче. Не випадає, ну й небезпечно. Можуть набити, або й ще гірше: довідається Ґрабський і спалить при іспиті. Що іншого на нашому вічу...

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ІНСПЕКТОР ОБВИНУВАЧЕНИЙ В ДЕРЖАВНІЙ ЗРАДІ.

Велику сензацію викликало в Гетінґені арештування адміністраційного інспектора тамошнього університету. Його обвинувачують у державній зраді.

НА ДОСМЕРТНУ ВЯЗНИЦЮ ЗА ВБИВСТВО ЛЮБКИ.

Перед судом присяглих у Перемишлі відбулася розправа проти Станислава Максимова з Журавиці, обвинуваченого в тому, що 13 листопада 1932 р. вбив на цвинтарі біля Журавиці Марію Перу, свою любку, в той спосіб, що підрізав їй ножем горло. Суд засудив Максимова на кару досмертної тяжкої вязниці.

АРЕШТОВАНО ВСІХ КОМУНІСТИЧНИХ ЛІДЕРІВ У НІМЕЧЧИНІ.

ГІТЛЄР ПЕРЕВОДИТЬ МАСОВІ АРЕШТИ КОМУНІСТІВ, А РАЗОМ З ТИМ ПЕРЕСЛІДУЄ ВСІХ ЛІВИХ ОПОЗИЦІОНІСТІВ.

БЕРЛІН (Німеччина). — За останні дві доби в Німеччині арештовано майже всіх комуністичних лідерів разом з членами парляменту та виконавчим комітетом комуністичної партії. Розгромлено також всі місцеві комуністичні організації, припинено всі комуністичні газети, всі комуністичні доми вже захопили націоналісти. Разом з „походом" проти комуністів ширяться переслідування і соціялістів та взагалі опозиції до диктатури Гітлера.

Тому, що за кордоном появилася чутка, що на суботу, 4 березня, гітлерівці призначили поголовну різню комуністів, а поліція масові розстріли їх лідерів, державний директор преси заявив, що ці чутки не мають ніякого ґрунту і є звичайною вигадкою ворогів націоналістичної влади. Всі державні установи, залізниці, мости й т. д. охороняє узброєна варта з поліції та з членів гітлерівських боєвих дружин. Німеччина тепер нагадує державу, де всі знаходяться в стані воєнного поготівля.

МОСКВА БУДЕ ПРИЯТЕЛЮВАТИ З ГІТЛЄРОМ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Тут мають докази того, що не зважаючи на переслідування комуністів у Німеччині, російський комуністичний уряд буде далі старатися лишитись у приятельських відносинах з німецьким урядом. Комуністичний комісар Літвінов у Москві заявив, що Росія не втручається у внутрішні справи інших держав, а тому не буде реаґувати на переслідування комуністів у Німеччині.

Представники московської влади в Берліні стараються далі підтримати приятельські відносини з німецьким урядом та з фінансово-промисловими колами, щоб далі діставати від них кредити. Москва тепер лишила на власні сили німецьких комуністів, яким колись обіцяла підтримку та яких рух організувала і яких вона штовхала на ріжні ексцеси.

ФРАНЦІЯ ПИЛЬНО ПРИДИВЛЯЄТЬСЯ ДО ПОДІЙ У НІМЕЧЧИНІ.

ПАРИЖ (Франція). — Вся Франція напружено приглядається до того, що робиться в Німеччині. Тут панує переконання, що коли Гітлєр захоче далі виконувати всі свої обіцянки, які він поробив у часах боротьби за владу, то це викличе потрясення не лише в самій Німеччині, але й у цілій Европі може викликати нову катастрофу.

АНҐЛІЯ ТАКОЖ ЗАНЕПОКОЄНА НІМЕЧЧИНОЮ.

ЛОНДОН (Анґлія). — У палаті послів поставлено міністрови закордонних справ запити зприводу становища анґлійських горожан у Німеччині, в звязку з політикою уряду Гітлєра. Міністер відповів, що британський уряд занепокоєний тамошньою ситуацією й пильно приглядається дальшому розвиткови подій.

Лондонські ґазети пишуть, що гітлерівці самі підпалили будинок райхстаґу, щоби мати причину розпочати терор проти комуністів та своїх опонентів саме на передодні виборів. Ґазети звертають увагу і на те, що Франція тепер ізольована бльоком Німеччина-Італія-Австрія-Угорщина-Болгарія, проти якого стоїть Франція з державами малої антанти. Отже розподіл міжнародних сил в Европі є знову приблизно такий, який був у 1914 році.

ЯПОНЦІ РОЗГРОМИЛИ КИТАЙЦІВ У ДЖЕГОЛІ.

ТОКІО (Японія). — Після впертих боїв у провінції Джегол японські війська розгромили китайські війська майже на всіх напрямах до столиці Джеголу. Тепер для японського війська відкрита дорога до столиці Джегол. Японці сподіваються до 10-го березня, коли армія святкуватиме свою річницю перемоги над російською армією в 1906 році під Мукденом, остаточно захопити в свої руки Джегол.

Появилася чутка, що китайський ґубернатор провінції Джегол післав своїх відпоручників до японського командування для переговорів у справі здачі Японцям провінції. Китайський уряд старається організувати дальшу оборону провінції Джегол і північного Китаю.

РУМУНІЯ И ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ПРОТЕСТУЮТЬ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Румунський посол заявив рішучий протест свого уряду проти зброєння Угорщини, а разом з тим запевняв угорський уряд, що всі чутки про воєнний договір між державами антанти не мають під собою ґрунту.

Чехословацький міністер справ закордонних, Бенеш, також заявив протест проти того, що з Італії часто перевозять до Угорщини зброю для армії. Він також заявив, що Чехословаччина не допустить до змін теперішнього територіяльного стану в середній Европі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КРІЗА АМЕРИКАНСЬКОГО БАНКУ

Нарешті нині вже ніхто не перечить, що американська банкова система переходить через тяжку крізу. Що так воно було, про це свідомі справи люди знали вже давно, ще коли почалися перші банкові банкротства. Знали про це передовсім чужинці, які ніколи не бачили в себе банкротств, та ще в такому числі, як вони траплялися в Америці. Та Американці з ціхуючим їх оптимізмом чи байдужністю перечили цьому. Щиро чи не щиро вони заявляли, що ситуації не треба поправляти, що вона сама знайде собі зараду. Нині цього оптимізму вже нема. Банкова мораторія в стейті Мішіґен, банкротства банків по ріжних околицях Америки, а найбільше розкриття банкових надужить, пороблені підчас слідства сенату, остаточно переконали американську громадянську опінію, що банки треба реорганізувати, що їх треба поставити на інших основах, ніж вони стояли досі.

Правдиві основи банковости не нові. Це старі засади, які тільки треба відгребати з забуття, як це недавно зробив автомобілевий маґнат Форд з нагоди його вступу в банковий бизнес. Перша функція банку — дати місце для безпечного зложення гроша, а ціль банкової позички — поміч продукції, а не спекуляції. Десять років тому ця заява виглядалаб на заяву заскорузлого консерватиста. Були це часи великого „буму" в промислі. Банкірі робили позички промисловцям і купцям на добрих умовах. Це в них виробило апетит до високих зарібків. Високі зарібки були получені з ризиком, але як довго бизнес ішов добре, ризика не було видно. З часом банкирі стали спекулювати, себто купувати шери й бонди в торговлі, на те, щоб заробити. І заробляли. Стали радити своїм шеровцям, а далі депозиторам, спекулювати. Заробляли всі. Банки перемінилися в аґентів спекуляції.

Та відомо, це тільки до часу. Кінець спекуляції мусів прийти, бо шери не могли йти заєдно вгору. Кінець прийшов. Падали шери, падали банки. Як банки стали падати, то люди потратили до них довіря й стали вибирати з них гроші. Це ще загострило крізу в банках; деколи й банки, які не спекулювали, падали жертвою загального недовіря.

Таку ціну платить американське громадянство за те, що воно забуло на основну ціль банку. Та банк є не тільки потрібна інституція, а просто неминуча, необхідна. Але вона мусить мати довіря громади, а для цього треба, щоби банк був під зарядом людей, які мають здібність і основну чесність, себто хочуть і вміють робити з людськими грішми тільки те, що розумно, доцільно й безпечно з ними робити.

СПРАВА ГАЛИЦЬКИХ „ЛУГІВ".

(Надіслана стаття).

III.

Новий закон про товариства, разом з обидвома виконними міністеріяльними розпорядками, накладає на товариства, істнуючі в Польщі, дуже великі обовязки, а відповідальним в тих товариствах особам грозить карами до **500** золотих.

Назагал закон той є досить баламутний і отвирає настіж двері для самовільного його товковання, очевидно по стороні влади, що має над товариствами нагляд.

Зокрема не є докладно вияснена ріжниця поміж **„звичайними** товариствами" і „товариствами **зареєстрованими"**, котрі після артикулу 19-го одні лише мають „правну особовість" (?), можуть закладати філії та лучитися в союзи.

Для характеристики того духа, яким дише той новий закон, позволю собі тут навести деякі, його постанови.

Артикул 15-тий:

„Безпосередна надзірна влада може візвати управу товариства до достарчення їй відпису протоколу засідання або змісту запавшої ухвали, коли вони були списувані, може в домівці товариства переглядати ведені акти, книги та посідані документи, як рівнож спорууджувати з них записки, відписні витяги, а також згори взивати управу до показання їх в докладно означенім нею часі.

„Управа є обовязана вести та удержувати в актуальнім стані поіменний спис членів товариства та доставляти владі на її жадання даних з цего спису".

Артикул 43-тий звучить:

„У відношенню до товариств, що користають з публичної жертвенности, або з запомог, даваних їм владою або публичними інституціями, без огляду на ціли тих товариств — мають приноровлення слідуючі постанови:

а) Вони є обовязані повідомити безпосередну надзірну владу про час, місце і предмет кождих **загальних зборів;** відноситься то рівнож до **засідань управи** товариства, наскільки предметом наради мають бути справи звязані з уживанням фондів, позисканих в спосіб, означений на вступі отцего артикулу.

б) Влада може делеґувати на їх засідання свого представника, уповажненого забирати голос, жадати інформацій від управи, комісії ревізійної і інших орґанів товариства, — робити свої завваги щодо господарки товариства, доцільности роблених видатків, потрібних реформ і т. ін.; делеґатом тим може бути як урядовець правлячої влади, так і заінтересованої влади самоурядової або публичної інституції.

в) На випадок повторяючихся похибок в господарці товариства може реєстраційна влада позбавити його права користати з публичної жертвенности, або з допомог".

Як бачимо, то ті нові законні постанови навіяні чисто поліційним духом і то духом не австрійської і не пруської поліції — але давної **царської,** як зрештою бачимо і в багатьох інших теперішних польських законах і розпорядках, на що немало нарікає вже відлавна майже ціла польська преса. Бо вже і проурядовим деяким орґанам троха забагато того московського духа, який так сильно і прикро дається відчувати **всім** горожанам польської держави, котра на диво ще і републикою себе називає.

Коли отже возьмемо на увагу от хоч би вище наведені постанови закону про товариства, а додамо до того всюди (і між учениками навіть) плекану пошесть шпигунів і провокаторів — то мусимо прийти до переконання, що д-р Дашкевич в дійсности не зробив властиво такого **„вилому"**, який йому закидують.

Бючися з думками, як виратувати інституцію „Лугів" і задержати їх провід у чесних українських руках, він по численних конференціях і зі своїми і з урядом виборов остаточно для „Лугів" **такі** статути, як ті, що їх власне в грудни розіслав по краю, і з яких „найгрізніші" постанови ми навели в II-гій частині отцеї статті.

Але погляньмо, що він рівночасно здобув.

Отже першим здобутком є істнування і то правно признаної **лугової централі,** то є **„Великого Лугу".** Доси істнувала та централя лише самим фактом орґанізаційної роботи Дашкевича і кількох його ближчих помічників, наражена на сикатури і ревізії.

Тепер доперва істнує явно „Великий Луг", нагадуючи нам старинну козацьку пісню:

„Ой **„Січ" — мати,** ой „Січ" — мати,
А **„Великий Луг"** — батько".

Другим здобутком є **„повітові"** і **„окружні"** (на ціле воєвідство) **„Луги".** Є то дуже важні звена в цілій орґанізації, бо з центра годі кермувати цілим краєм — зосібна, коли в краю настане масовий рух за оснування тих товариств.

Третим здобутком є дозвіл на **ношення одностроїв** та лугових **відзнак.**

Однострій обіймає зеленкуватий кашкет англійського формату та з такої самої матерії блюзку з викладаним ковніром. Сорочка з вишиваним ковніром, та з вишиваною краваткою або малиновою стяжкою. Пояс шкіряний, а штани чорні.

Відзнакою є щит з білого металю, а на нім дві галузки калини з листям і ягодами, звязані надолині стяжкою, котра придержує два топірці і сиґналову трубку. По середині тих галузок є напис „Луг".

Як бачимо, є це убрання дуже практичне, а без відзнаки (на шапці) може бути уважане за звичайну спортову ношу, уживану навіть що дня. Зрештою, яко луговий однострій, має бути та ноша уживана лише при збірних виступах.

Впровадження того однострою в „Лугах" має свою корисну, але і некорисну сторону: корисна лежить у тім, що масові виступи соток і тисячок однаково убраних людей робить імпозантне враження, як це бачимо нпр. у чеських Єднотарів та Соколів. Але Чехи — це народ багатий; там і робітник може собі купити зглядно дорогий однострій.

А наш народ бідний, а коли тепер майже на наших очах тратить свою мальовничу етноґрафічну одіж, то до того причинюється немало та обставина, що та одіж (сардак, горбатка, каптир, баранкова шапка) є зглядно дорогі, а міські короткотревалі шматки дешеві.

На Поділю та взагалі на долах нарід вже й по селах перебирається в гидкі „лянки", так що ні пес — ні баран; ні селянин — ні міщанин. — Таке лугове спортове убрання — без паска і відзнаки та при вишиваній сорочці — надасть нашому селу певну одноманітність — бодай у літі.

Щодо Луговичок — то їм дозволяється ходити в національнім убранню, отже в ріжнороднім, відповідно до сіл.

Чисто етноґрафічне народне убрання держиться покищо ще гуцульських гір і Покуття. Але в цих повітах переважають **„Каменярі",** про котрих шановні читачі також вже достаточно поінформовані. Ті товариства є власне на Покуттю тепер в повнім розрості і це ще правдиве щастя, що їм не позволяють носити одностроїв, бо вони причинилися би тут до скорого винищення прегарної покутської і гуцульської ноші. „Камінярам" навіть і відзнак не позволяють носити, але вони якось і так дають собі раду.

Коли по оголошенню нових лугових статутів декотрі українські часописи виступили проти „Великого Луга" та закинули йому роблення **„вилому",** то цей центр скликав до своєї домівки у Львові (вул. Коперника 5) **пресову конференцію.**

На ній повторено заміти, підношені в пресі, але виступили на ній і горячі оборонці Дашкевичевого почину. Ми тут наведемо лише промову п. **Левка Лепкого** — брата Богдана. Сам він ще перед війною орґанізував кінних Січовиків і Українських Січових Стрільців в Бориславі, потім служив в рядах їх на війні, є автором багатьох стрілецьких пісень, а тепер редаґує видання „Червоної Калини", що таке надзвичайно важне значіння мають у пропаґанді нашої визвольної думки. Ось зміст його виводів на лугово-пресовій конференції.

„Говорю не як редактор, але особисто. Тут є гурт людей, які багато пережили. Але є і такі, що розбиваються по нічних каварнях і спелюнках. Кілько наших людей скінчило траґічно? І я сьогодня побачив в однім часописі, як з Дашкевича зробили хруня. Д-р Дашкевич вложив всю душу, свою енергію і свої гроші в орґанізацію Січей і Лугів. Перед війною наші студенти купили собі з Січових Стрільців. А на війні бачив я Дашкевича на Великій Україні як орґанізатора нашої артилерії.

„Прикро панове, як тепер нападають, але треба видержати. Ми мусимо наші орґанізації **будувати на довірю.** Д-р Дашкевич ніколи не зробив свинства. Він своє майно давав на однострої та кріси. Коли будемо Дашкевича хрунем називати, то далі всіх нас хрунями називатимуть".

Ті виводи заслуженого січового воїна зробили на учасників конференції помітне враження, не менше як і слова самого Дашкевича:

„На підставі звісних уже двох параґрафів нового Лугового статута піднялася проти Лугів ціла **буря.** Частина української преси, а з нею і часть інтеліґенції, поставилася до нового статута з певними застереженнями, і навіть ворожо. Зазначу, що тої інтеліґенції при роботі в Лугах — поза одиницями — ніхто не бачив, але до критики вона зараз є. Зате наші села приняли нові статути з повним довірям. Зрештою ми істнуючих Лугів не рухаємо. Вони можуть істнувати дальше на старих статутах. Нам розходиться про ті села, де нема Лугів. Пресова кампанія проти Лугів може викликати шкоду для тої орґанізації. Один український часопис писав: „Не туди дорога!" Питаю: **А куди дорога?** Дорога в ніщо? Чи може рецепта ендецького **„Курера Львовского":** „Істнєйонце Пшиспособєнє Войскове вистарча цалковіцє для млодзєжи рускей"?!! „Один громадянин приїхав з Бойківщини і просив статутів „Луга", бо там наші хлопці хочуть закладати **„Стшельца".** Чи туди дорога? Коли інтеліґенція стане в розріз з селом, котре хоче Лугів — вийде небажана історія і повітові осередки можуть опинитися в руках небажаних людей.

„Отже що далі? Чи зліквідувати „Луги"? Але куди тоді йти?"

(Далі буде).

Ст. Мурава.

В. Петрин.

ХТО ВКРАВ?

(Оповідання).

(13)

— Я прийшла з нею, бо вона не так до вас, як до вашого комірника. Дівчині не лицює йти самій до парубка, отже я пішла з нею.

— Щож ти хочеш від того мого комірника? — спитала Бинцюхова, коли війтиха замовкла.

Гандзя зачала так, як жандарм навчив її:

— Мому господареви потрібний парубок до коней. Я знаю Івана Рачука ще від того часу, коли жив його батько. Я прийшла сюди порадити йому, щоби пішов до Петрички... як не має ліпших зарібків.

Бинцюхова стала дівчині пильно призиратися. Приступила до неї і, гладячи по голові, промовила:

— Жаль мені тебе, дівчино!

— Та чого? — Гандзя спитала здивована.

— Тебе шкода для нього. Ти мабуть любиш Рачука і хочеш, щоби його мати коло себе... Плюнь на нього! Така, як ти, знайде гіднішого... То махабунда! То нещастя моє і мого сина. Відколи мій Проць з ним заприязнився, не йде до ніякої роботи. Ні на зарібки не йде, ні в хаті не робить. Шо в хаті вхопить, те й несе до жида. Не знаю, відки мій комірник бере гроші. Десь колись має їх. Тоді оба пють. Коби його чорт раз вже вирвав відси!... Ти, дівчино, на роботу його не клич, бо він робити не буде!

— Чи ніч перед Петром Рачук ночував дома? — Гандзя перебила той сердитий потік слів.

— Перед Петром? Ніч перед Петром? — баба нагадувала собі. — Ні!

— Коли прийшов до хати? — Гандзя далі питала.

— Прийшов... Оба прийшли. Він і мій Проць прийшли на Петра аж в полудне. Рачук мав подерту камізельку і подерту сорочку.

— Чи ту сорочку ще має?

— Має, та на ногах. Подер на онучки. Подерту частину з ковніром дав мені на мийку. Вона ось там в цебрику.

Гандзя встала, взяла мийку і розтріпала. Мож було цілком добре пізнати, що то горішна частина сорочки. Частина була вирвана.

— Я тобі раджу, дівчино, іди від мене, заки він надійде. Я не виганяю тебе від себе. Я тільки хочу спасти тебе. Хочу, щоби ти бодай у мене не зійшлася з ним. До твого господаря на службу не тягни його, бо за такого робітника Петричка тобі не подякує. Рачук зараз прийде. Іди геть від мене!

Гандзя виймила з кишені медалик і, подаючи його Бинцюковій, сказала:

— Зробіть мені одну ласку. Дуже вас прошу. Як побачимо, що Рачук надходить, то я сховаюся до світлиці. Ви ту Матір Божу покажіть йому і скажіть, що медалик лежав під порогом вашої хати, і що ви знайшли його. Затямте собі, що він на те скаже. В руки не дайте йому. Пізніше віддасте мені назад.

Бинцюкова хотіла спитати, на що так, та, глянувши у вікно, крикнула:

— Сховайся, бо вже їде!

Гандзя вскочила до світлиці і заперлася. Лишилася під дверми на підслухах. В пекарню увійшов Рачук і промовив до господині:

— Дайте мені що зїсти, як маєте.

— На вечерю ще час, — вона відповіла. — І, правду кажучи, моя комора вже пуста.

— Гроші дам вам завтра. Завтра сплачу ввесь мій довг.

— Ти тільки все завтра і завтра! Я воліла би, щоби бодай раз було „нині". До вечери ще далеко.

— Я хотів би тепер закусити щось, бо зараз іду на цілу ніч.

— І мого Проця береш?

— Нині Проць не хоче йти зі мною.

— Бодай би був з тобою ніколи не зійшовся!... Не знати, чи то срібло і чи за те дістав би бодай шістку?

Питаючи так, Бинцюхова показала медалик війтисі, та так, щоби й Рачук добре видів.

— Я се знайшла коло порога, — додала, коли Рачук нахиливсь і став медаликови пильніше призиратися.

— То мій медалик! — крикнув Рачук. — То я його згубив... Лежав тут коло порога?... То щире срібло. Як хочете купити, то продам його. За десять крайцарів. Купіть, пані війтихо. То він лежав тут?... А я гадав, що то він здер з мене...

— Хто такий? — спитала війтиха.

— А той мочиморда, що подер мою сорочку, — відповів Рачук.

— Хтож той мочиморда? — війтиха далі питала.

— Я не знаю його.

— Ти пив з ним, бився з ним і не знаєш хто він?

— Було темно, то я не бачив його.

За дверми до світлиці обізвався дзвінкий дівочий голос:

— Ти не згубив мене! Мене дала тобі маленька Гандзя на те, щоби ти, тямлячи за мене, не крав. Тепер я втік від тебе, бо не хочу бути на груди конокрада! По тебе зараз прийде жандарм.

Гандзя умовилась була з жандармом інакше. Та тепер склалося так, що до голови прийшла їй гадка ось так здурити злодія.

Чуючи се, Рачук стрясся, поблід і хвилю стояв німий, позираючи на двері світлиці. Мовчанку перебила війтиха, кажучи:

— Перед хвилею у нас був жандарм. Казав, що Савка Марунчак невинно засуджений, бо вже є докази, що коні і торбу вкрали два парубки з Матолинців. Котрі то парубки, не сказав. Лише чванився, що ще сеї ночи оба будуть арештовані.

Рачук не сказав ні слова. Відвернувся і відійшов. Гандзя вийшла зі світлиці. Бинцюхова сиділа і хлипала. Вона вгадаа, що тим другим конокрадом є її син. Війтиха одною рукою взяли мийку, другою Гандзю за рукав, і сказавши Бинцюховій „бувайте здорові", вийшла.

— Твій парубок вийде на волю! — сказала до Гандзі, коли вже були на вулици. — Бідна Бинцюхова!

Коли обі вернулися до війта, показали йому мийку, переповіли се, що чули від Бинцюхової і що було з Рачуком. Жандарм встав і з війтом пішов арештувати Рачука. Проць Бинцюх вже сидів запертий в громадськім арешті.

Рачука жандарм знайшов у стайни Бинцюхової. Відрізав його, та вже було запізно. Вісільник вже застиг.

Докази вини Рачука були ясні. До тих, що вже були, прийшов ще один. Бинцюхова пригадала собі, що по Петрі Рачук вернувся до хати без капелюха. Жандарми пішли до ліса і капелюх знайшли в дебрі, до котрої злодії хотіли вкинути трупа, і над котрою Савка змагався з Рачуком. Було мабуть так, що тоді капелюх злетів з голови Рачука і покотився в дебру. Савку Марунчака увільнили і випустили з вязниці. Проць Бинцюх далі перечив. Проти нього свідчив батіг і те, що Гадзя бачила його в Дерчицях. Та Проць далі боронився, що він батіг знайшов на дорозі. Така можливість не була виключена, отже судді присяглі не мали відваги сказати, що він винен.

Савка і Гандзя вже не ждали, аж прийде столярський варстат. Побралися зараз

(Кінець).

ОСЕЛ У ЛЬВИНІЙ ШКІРІ.

(Турецька байка)

Колись давно жив купець, дуже богатий. Та по Божій волі майно його з дня на день пропадало, так, що недоставало йому й найконечнішого. Він мав уже лиш одного осла. Та він з голоду так ослаб і став такий нужденний, що вже ледви волік ноги. З милосердя до осла сказав купець до себе:

Замісць дати йому гинути з голоду, пущу його на поле, хай насититься. Може воно поможе йому.

Та купець боявся, що осел слабий, то дикі звірі можуть заподіяти йому кривду, тому закинув на нього львину шкіру тай пустив його так.

Дикі звірі думали, що то лев і втікали перед ним. За якийсь час осел геть потовстів. Коли він так раз знову похожав собі, подибав огород і зайшов до нього. Як огородники побачили осла, думали, що то лев і повилазили на дерево. А осел тимчасом їв усе вліво та вправо, що лише знайшов у городі. Та тут попри город переходили кілька ослів і закричали. Коли тамтой осел у львиній шкірі почув голос товаришів, то й собі відізвався неприємним голосом.

Коли огородники почули його голос, побачили, що то був осел і пізнали, що то чоловік якийсь придумав таке в своїй хитрости. Вони зараз злізли з дерева, зняли з осла львину шкіру, вибили його добре, наложили на нього сідло та навантажили.

АДРЕСА ВИСТАВОВОГО КОМІТЕТУ В ШІКАҐО:

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,

2006 W. Chicago Ave.,

Chicago, Ill., U. S. A.

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ПЕРЕПИСКА

В справі виборів делеґатів.

Ще не всі делеґати вибрані, а в головній канцелярії вже є більше протестів ніж повновластей.

Одні пишуть: Большевики, хоч їх менше, але зорґанізовано голосують і своїх однодумців вибирають, а „наші" всі хочуть їхати і одні другим ногу підставляють, тай тому всі „провалюються". Крім того большевики дуже хитро агітує. Знаючи, що між членами є сентимент за реформу і даних можности теперішній головний управі розпочате діло скінчити, пускають блáхмана, що вони є теж за реформу і за працьовитих урядників, тай тому дістають більшість голосів, а „свої", як звичайно, мудрують: треба урядників прогнати, бо вже задово працюють, і вибрати нових, що за половину грошей ліпше будуть робити. Тай тому менше голосів дістають, бо члени передовсім кождий за себе і за своє обезпечення дбає. І так большевики в кулак сміються, а „свої" нараджують і „поради" шукають.

Другі пишуть: Вибрали такого, що після статута не повинен був бути вибраний. Рішайте телеграфічно і дайте знати, чи пустити заступця, чи нові вибори переводити.

Треті пишуть: На сто або більше членів у відділі на вибори прийшли тільки десять, і то всі кандидати, тай майже кождий сам на себе голосував, так, що такий, котрий дістав два голоси, дістав вибраний, а тепер аж 25 членів протестують і повновласти, кажуть, „не видамо", бо цеж явний скандал, не вибори. Радьте, що робити.

Хоч сідай і плач!

Рівнаємося з „метрополем". Наймодернішу систему обезпечення заводимо. Своїх урядників рівнаємо вже не з урядниками „метрополю", але з самим президентом держави, який більше як 8 років не повинен урядувати. Так, якби кождий наш урядник то стільки, що президент Злучених Держав. Маємо статути з точними приписами, кого і як вибирати. Ми не діти і жиємо між культурними людьми. І що робимо?

На сотку вибраних делеґатів — дві сотки протестів! І полагоджуй їх негайно! Дарма, що статут говорить, хто і коли це має рішати.

Тай як радити, коли в таких обставинах самому собі не можна ради дати. На щастя, і це не вічне. За кілька днів реченець виборів скінчиться. Над всім тим матеріялом буде ломити собі голову екзекутивний комітет, відтак верифікаційна комісія, тай не без того, щоби дещо не треба було аж на конвенції везти.

А покищо, люди добрі, лишіть головну канцелярію в спокою, бо вона робить роботу, яку тисячі членів ухвалили і на яку нетерпеливо чекають.

За большевиків не бійтесь, бо на конвенції вони мусять бути меншевиками, і ще питання, чи взагалі там для них буде місце.

Коли маєте сумнів щодо вибору делеґата, то лишіть, хай це рішиться приписаним статутом способом. Хоч, де є сумнів щодо леґальности вибору делеґата, або протести і докази, то поновного вибору не треба заряджувати, бо, вибираючи делеґатів, вибирається їх заступників, щоби, коли не делеґат, то заступник міг репрезентувати відділ на конвенції.

ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, знаний і улюблений народний артист-співак, який обїжджає з Українським Концертовим Турне Василя Авраменка. (Огол.)

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Ф. Л., Ню Йорк, Н. И. — Вашу критику про виставу опери „Мазепа" ми одержали. Дайте згоду, щоби її підписати Вашим повним іменем, щоби було відомо, хто бере за неї відповідальність.

В. М., Пасейк, Н. Дж. — Про це вже був один допис. А дотого ще не проголошено нічого в справі проєктів, тому передчасно знову тесаме повторювати.

С. О., Мікіз Ракс, Па. — Ми вже оголошували, що про такий відчит можна дати допис тільки один раз. Бо повторювати одне й тесаме з кождої громади, де відбуваються тісамі відчити, не є цікавим.

Д. С., Ембрідж, Па. — Ви порушили забагато справ і тому допис вийшов недоладний. Виберіть собі одну тему і добре її передумайте, а потім пишіть, тоді вийде складніше.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що спеціяльний мітінґ відбудеться в неділю, 5. березня, в годині 11.30 зараз по Сл. Божій, в ґхали церковній. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ, бо є дуже важна справа до полагодження. — А. Скоципець, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ПЕТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться в суботу, 4 березня, в годині 7.30 ввечір, в гали під ч. 435 Мейн ул. Проситься ласкаво прибути без ріжниці ,чи хто буде мав чим платити свої вкладки, чи ні. Упоминається тих членів, котрі винні більше як по 3 місяці, аб за 3 місяці, щоби по можности сплачували свій довг. — Іван Ґабрилович, предс.; Гнат Ничка, кас.; Іван Ількович, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 388, повідомляє, що мітінґ відбудеться в неділю, 5. березня, в годині 1-ій пополудни, в У. Н. Домі, 4-та і Ворд ул. Справа дуже важна, тому проситься всіх членів і члениць прибути. Є непорозуміння щодо вибраного делеґата. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости. — Іван Гачок, предс.; М. Дмитрик, кас.; С. Верещак, секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член від. 168 Бр. св. В. В. в Перт Амбой, Н. Дж., складаю сердечну подяку урядникам У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $75, котрі стали мені у пригоді в моїм тяжкім положенню. Також дякую урядникам Бр. св. В. В. за їх труд.

Микола Стек.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО В НЮАРК, Н. ДЖ.

В СУБОТУ, ДНЯ 4-го БЕРЕЗНЯ (МАРТА 1933 р., в годині 1.45 до 2.05 пополудні відспіває Український Пресвитерський хор з Нюарку, під управою проф. Юрія Кириченка, ряд українських пісень **зі стації W.O.R., 710 KC.**

Проситься шанованих слухачів засилати свої рецензії про цю програму до стації **W. O. R.**

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КРОМПТОН, Р. АЙ

Ще раз про тонтонську громаду.

При кінці листопада минулого року я скритикував тонтонську громаду за те, що там нема народньої роботи. Деякі обурилися зпиводу цього. Казали, як я можу їм закидати, що вони ходять до польських клюбів, костелів і т. п. Інші відповідали: Нема чого накидатися, а краще роботою доказати, що громада добра.

І прийшла нагода. Праця пішла й за два місяці виставлено власними силами „Подільське весілля". Та, на жаль, аматори і режісер представляли цілу громаду. Ті, що мене критикували, навіть не прийшли поглянути, як інші працюють. А я приїхав, як то кажуть, з десятого села на це представлення і хотів сказати слово, станути у вічі критикам. Але до порожніх крісел годі було говорити.

Та я зі свого не попускаю. Я взиваю невдоволених прибути на Шевченкове свято до Кромптон і там виправдати себе, чому волочаться по польських клюбах, хоч мають український молодечий клюб, школу українських вишивок, школу української мови, український хор та українську церкву.

Василь Федорович.

BAYONNE, N.J.

Ukrainian Social Club.

On December 21, 1932, the Ukrainian Social Club of Bayonne was organized, the purpose being to bring together the young people of Ukrainian descent in Bayonne and to promote Ukrainian culture.

Officers who were elected for the present year are: President, John Burbella; Vice President, Anne Boris; Secretary, Pauline Kushnir; Treasurer, Michael A. Andryscak; Sergeant at Arms, Michael Senyk.

On February 21, we held our first Bunco Dance at the Young Women's Christian Association Auditorium at 32nd Street. All the Committees were under the supervision of hte General Chairman, Marion Kushnir. Representatives from several Ukrainian Social Clubs in the vicinity were present. This first social undertaking was a success.

Meetings are held twice a month in the club rooms of the Y.W.C.A. Each business meeting is followed by a social hour.

Pauline Kushnir, Secretary.

СПРОСТУВАННЯ.

У фінансовому звіті з віча, котре відбулося дня 29. січня ц. р. в Ню Йорку, пропущено збірку коло православної церкви в Пасейку, Н. Дж., в сумі $5.60, котрої не поміщено в рубриці „збірки коло церков", а причислено до загальної збірки в салі підчас віча.

Збірку передав на вічу п. Михайло Філь, і це не було поміщене лише через помилку.

Стефа Абрагамовська.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за скоре виплачення мені посмертного по моїм чоловіку, бл. п. Петрі Олійнику, в сумі $1.000. Також щиро дякую членам від. 130 У. Н. Союза за їх труд і братську обслугу.

Одарка Олійник,
Ню Йорк, Н. Й.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

GALA AFFAIR IS STAGED IN CITY BY UKRAINIANS.

Folk Ballet and Chorus Makes Big Hit Here.

An audience of several hundred persons enjoyed one of the finest and most unusual performances at the Coatesville High School Auditorium last night that was ever staged in Coatesville. It consisted of a program entitled, "Glimpses of the Picturesque Ukraine," which was put on by Vasile Avramenko's Ukrainian Folk ballet and the chorus from the Ukrainian Orthodox Church in Philadelphia.

While the production had much historical and mythological significance to the native Ukrainian, which could not be appreciated by another person, everyone who was fortunate enough to witness it enjoyed it to the full and were given a new appreciation of the countribution that these people have to make to American life. One of the most surprising things about the entire affair was the fact that the most of the dancers are residents of Coatesville.

The performance was in a way a sort of a graduation exercise for a class in Ukrainian folk dancing which has been conducted for two years in the basement of the Ukrainian Orthodox Church in West Coatesville by Peter W. Smook, of Philadelphia, who directed the ballet last night. Following the program, the members of the ballet and chorus were entertained in the cafeteria of the high school at which time diplomas were awarded to the members of the class.

A striking feature of the performance was the native Ukrainian costumes which were worn by both the members of the chorus and the ballet. Everyone of these costumes was an example of rare needlework and no two of them were alike. They were exceedingly colorful, and since the chorus always occupied the rear of the stage and furnished a background for the dancers the effect was a gay blending of colors that helped to heigten the effect of the various dances.

The first part of the program opened with an overture of Ukrainian Folk Highland Melodies by an orchestra, and then the chorus under the direction of Prof. G. Pavlowsky opened the program with a vocal number. Eleven colorful dance numbers and four chorus numbers followed everyone of which held the audience enthralled. One of the outstanding dance numbers was a solo performance by Miss Lillian Grycky, a Coatesville girl, that aroused great applause.

Between the first and the second acts, John Grycky gave a violin solo and William Grycky gave a cornet selection, both of which were very well rendered. They were accompanied by their sister, Lillian. The second act consisted of a very fine baritone solo by Prof. Pavlowsky, a violin solo by Philip Dubas, and four numbers by the chorus, which was one of the finest things in the way of choral work that has been heard in Coatesville for some time. Prof. Pavlowsky appeared to cause the chorus to respond to his leadership with the same precision that a great organ would have done to his touch.

The final act consisted of seven dance numbers and three choruses. One of the most unusual of the dance numbers was a solo performance by Leca Rutetsky, 6 years old, of Philadelphia. Another number that literally brought down the house was a dance by this little girl and her 5 year old brother, Zigman. The final dance number was a thrilling sword dance led by Mr. Smook. The final chorus consisted of the Ukrainian and American national hymns sang by the entire cast in an ensemble that produced a very striking effect.

The Coatesville people who took part in the performance were: Harry Chernecky, John Grycky, William Grycky, Lillian Grycky, T. Strooz, Ann Chernecky, T. Zadorozna, M. Stypura, A. Stypura, Ann Fedoryshyn, M. Kryvoruka, M. Kowalsky, L. Prema, J. Prema, A. Chanadola, A. Kotyryna, J. Zadorozna, A. Kowalsky.

(Coatesville Record,
Friday, February 24, 1933.)

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ НОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Зрозумів.

Посадник королівського вільного місточка Куликова не узнає точок, ні протинків, тому дае міському поліцаєви ось такий приказ:

„Панове худоба здихає з зарази бурмістр каже щобисьте його стерва не їли". Поліцай відбубнив і оголосив:

„Панове худоба! Здихає з зарази бурмістр. Каже, щобисьте його стерва не їли".

—o—

Підслухане.

Знаєте, пане товаришу, той рядник... ну, як його... що має таку дочку гарну — ну, як її... ота, що вийшла за того доктора... не знаєте? Такий порядний доктор з бородою... має канцелярію на вулиці... ну як її... на розі така будка й аптика того... ой-ой-ой... Отже той радник закликав до себе посла — ну, як його... того відомого посла ой, з повіту... ну такий свідомий повіт... з повітовим містом... що там є ПСК... тай каже; пане посол, я маю доручення від пана... ну як його... той відомий польський політик... еге... що отсе був на святі в... тім такім знанім місті в Польщі... еге... переговорити в справі угоди. Тільки ви... на милість божу нікому не згадуйте назвищ, бо це страшна річ. Ще би сказав хтось, що я поширюю сплетні.

—o—

Добре відповів.

В лісі рубають дерево. Максим разураз махає сокирою, аж тріски на всі боки скачуть, а піт каплями ллється з чола. Аж тут надходить панок, вдоволений і веселий: Скажіть но, що ви тутки робите? Максим обтер піт з чола тай відповів: Знаєте, панонку, то чиста сміхота те, що я тут роблю: я ловлю рибу!

—o—

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНҐЛІВ.

(81)

©1931, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Rex Maxon 6-81

Блейк вихопив з піхви свій меч. Він відразу поклав ним трупом двох лицарів, що бігли на своїх конях за тим лицарем, який мав у себе на сідлі княжну Ґвінальду. Не встиг і той лицар зрозуміти, що сталося, як побачив, що в нього з рук вихоплено Ґвінальду. Він схопив за меч, але таксамо впав трупом від меча Блейка. Лицарі тепер побачили, що між ними є „Чорний Лицар". Кілька їх кинулися на нього, а два майже дігнали Блейка.

Тоді він вихопив з кобура свій револьвер, якого ще ні разу не вживав. Почулися два короткі стріли, один по другому, й обидва лицарі повалилися на землю. Їх перелякані коні подалися геть у поле, а разом з тим і кінь Блейка перелякався та поніс його геть у джунглі. Багато треба було зусиль і часу, поки Блейк погамував свого коня, стараючись не зробити нічого неприємного для княжни Ґвінальди, яку тримав у своїх руках.

Нарешті Блейк побачив себе в гущавині джунглів. Сюди до нього вже не доходили ніякі згуки. Лицарі Богуна мабуть стратили його слід, а лицарі Німру були дуже далеко ззаду й не могли бачити всього того, що сталося з ним. Вибравши маленьку прогалину, Блейк обережно поставив на землю княжну Ґвінальду. Злізши з коня, він почув себе дуже перетомленим. Та й було від чого перетомитися, беручи безперервну участь у тридневих герцях.

Він розсідлав свого коня й звільнив його від важкого сідла. Потім виводив його трохи, щоби кінь охолов і не застудився. Здавалося, що він усю свою увагу звернув на коня, ніби не звертаючи уваги на Ґвінальду. На неї він разу не глянув, поки не впорався з конем. Потім він підійшов до княжни. Вона стояла, спершись на дерево, й дивилася за тим, що робить Блейк. „Ти хоробрий і бравий лицар", сказала вона, „але я тебе всетаки ненавиджу!"